

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6MCdo/43/2012
Identifikačné číslo spisu:	1109248898
Dátum vydania rozhodnutia:	23.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniela Švecová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1109248898.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Ing. H. G., bývajúcej v U., zastúpenej JUDr. Dušanom Pálkom, advokátom so sídlom v Bratislave, Polianky 5, proti žalovaným 1/ Eni Slovensko, spol. s r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 700 912, zastúpenej advokátskou kanceláriou DEDÁK & Partners, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 45, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Štefan Dedák, 2/ Generali Slovensko poisťovňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Lamačská cesta 3/A, IČO: 35 709 332 a 3/ Ing. H., bývajúcemu v BQ., IČO: XX XXX XXX, zastúpenému JUDr. Eduardom Jurovatým, advokátom so sídlom v Bratislave, Nám. SNP 14, o náhradu škody, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9 C 228/2009, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2011 sp. zn. 2 Co 205/2011 rozhodol

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2011 sp. zn. 2 Co 205/2011 vo výrokoch o povinnosti žalobkyne zaplatiť žalovanej 1/ náhradu trov konania 361,69 EUR a zaplatiť jej náhradu trov odvolacieho konania 72,98 EUR a vo výroku o povinnosti žalovaného 3/ zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania 339,23 EUR z r u š u j e a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava I dňa 10. 12. 2009 si žalobkyňa uplatnila voči žalovaným nárok na náhradu škody na zdraví, ku ktorej došlo dňa 22. 6. 2008 na čerpacej stanici pohonných hmôt ESSO na Vajnorskej ulici v Bratislave, keď sa pôsobením silného vetra uvoľnil nedostatočne zabezpečený stojan na čerpanie pohonných hmôt a pritlačil ju o jej vozidlo. Náhradu škody žiadala priznať vo forme náhrady za stratu na zárobku vo výške 1 869,64 Eur a vo forme bolestného vo výške 2 305 EUR, a to voči žalovanej 1/ ako vlastníčkovi čerpacej stanice, voči žalovanému 3/ ako jej prevádzkovateľovi a voči žalovanej 2/ ako poisťovateľovi žalovaného 3/.

Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) uznesením z 1. apríla 2011 č. k. 9 C 228/2009-85 konanie o uplatnených nárokoch z dôvodu späťvzatia žaloby zastavil. Zároveň rozhodol, že žalovaná 2/ je povinná zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania 1 290,02 EUR do

troch dní od právoplatnosti uznesenia, a že žalovaným 1/ a 3/ sa náhrada trov konania nepriznáva. Priznanie náhrady trov konania žalobkyni odôvodnil ustanovením § 146 ods. 2 veta druhá O. s. p. poukazujúc na to, že k späťvzatiu dôvodne podanej žaloby došlo pre správanie žalovanej 2/, ktorá po jej podaní v podstatnom rozsahu uspokojila uplatnené nároky. Výrok o nepriznaní náhrady trov konania žalovaným 1/ a 3/ odôvodnil tým, že žaloba bola podaná dôvodne, pričom pasívnu legitimáciu týchto žalovaných bolo možné jednoznačne preukázať iba v súdnom konaní.

Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovaných uznesením z 28. septembra 2011 sp. zn. 2 Co 205/2011 uznesenie súdu prvého stupňa vo výrokoch o trovách konania zmenil tak, že I. žalovanému 3/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania (prvostupňového) 339,23 EUR a náhradu trov odvolacieho konania 72,98 EUR na účet jej právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti uznesenia, II. žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 1/ náhradu trov konania (prvostupňového) 361,69 EUR a náhradu trov odvolacieho konania 72,98 EUR do troch dní od právoplatnosti uznesenia, a III. žalovanej 2/ náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že pre správanie žalovaného 3/, za ktorého po podaní žaloby poskytla žalované plnenie (jeho podstatnú časť) žalovaná 2/, bola dôvodne podaná žaloba vzatá späť, preto tomuto žalovanému vznikla v zmysle § 146 ods. 2 veta druhá O. s. p. povinnosť uhradiť trovy konania žalobkyni. Vo vzťahu k žalovanej 1/ a žalovanej 2/ však žalobkyňa zavinila, že konanie muselo byť zastavené, preto jej v zmysle § 146 ods. 2 veta prvá O. s. p. vznikla povinnosť uhradiť týmto žalovaným ich trovy. Povinnosť náhrady trov bola žalobkyni uložená len voči žalovanej 1/, pretože žalovaná 2/ si ich náhradu neuplatnila.

Na základe podnetu žalobkyne podal proti označenému uzneseniu krajského súdu v časti výrokov, ktorými bola žalovanému 3/ uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov prvostupňového konania, a ktorými bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť žalovanej 1/ náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania, mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol uznesenie krajského súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Mimoriadne dovolanie odôvodnil tzv. inou vadou konania a nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom. Inú vadu konania videl v tom, že pri rozhodovaní o povinnosti žalovaného 3/ zaplatiť náhradu trov konania žalobkyni odvolací súd nesprávne nezapočítal do týchto trov aj odmenu jej právneho zástupcu za rokovanie s ňou v dňoch 12. 2. 2010, 16. 8. 2010 a 7. 2. 2011, hoci listinné dôkazy o týchto rokovaniach sa v spise nachádzali. Za nesprávne právne posúdenie veci označil mechanickú aplikáciu § 146 ods. 2 O. s. p. pri rozhodnutí o povinnosti žalobkyne zaplatiť náhradu trov konania žalovanej 1/. Uviedol, že spravodlivé rozhodnutie o trovách so zreteľom na konkrétne okolnosti vyžadovalo použitie § 150 ods. 1 O. s. p. V súvislosti s tým poukazoval na to, že žalobkyňa utrpela vážne poškodenie zdravia na čerpacej stanici, ktorej vlastníkom bola žalovaná 1/ a prevádzkovateľom bol žalovaný 3/, pričom pred podaním žaloby nemala možnosť zistiť, aké právne vzťahy boli medzi týmito subjektmi. Nemohla teda bez pochybností ustáliť ich pasívnu legitimáciu.

Žalobkyňa vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedla, že sa stotožňuje s jeho obsahom.

Žalovaná 1/ vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu navrhla tento opravný prostriedok ako neopodstatnený zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O. s. p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O. s. p.) na základe podnetu žalobkyne (§ 243e ods. 1 a 2 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243a ods. 3 O. s. p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

Odvolací súd v rámci rozhodovania o povinnosti žalovaného 3/ zaplatiť žalobkyni náhradu trov prvostupňového konania nepriznal žalobkyni náhradu trov právneho zastúpenia za rokovanie jej advokáta s ňou v dňoch 12. 2. 2012, 19. 8. 2010 (správne 16. 8. 2010) a 7. 2. 2011 s odôvodnením, že uskutočnenie týchto rokovaní nepreukázala. Z obsahu spisu je však zrejmé, že jeho súčasťou (i keď

nezažurnalizovanou) sú listiny - potvrdenia o rokovaní v uvedených dňoch podpísané žalobkyňou a jej právnym zástupcom. Tým, že odvolací súd na tieto listiny (ich obsah) neprihliadol a nijako sa nimi nezaoberal, zaťažil konanie pred ním tzv. inou vadou zakladajúcou dôvodnosť mimoriadneho dovolania v tejto časti.

Mimoriadne dovolanie bolo dôvodné aj v časti výrokov odvolacieho súdu o povinnosti žalobkyne zaplatiť žalovanej 1/ náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

Zásada spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov vyplývajúca z § 1 O. s. p. je premietnutím základného práva na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 48 až 50 Ústavy Slovenskej republiky do občianskeho súdneho konania. V rámci procesného inštitútu trov konania je naplnením tejto zásady ustanovenie § 150 ods. 1 O. s. p. Táto právna norma umožňuje náhradu trov konania výnimočne nepriznať, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Ide o také okolnosti, pri ktorých by sa povinnosť nahradiť trovy konania, stanovená podľa § 142, § 143, § 146 ods. 2, § 147 alebo § 148, javila ako neprimeraná tvrdosť.

Dovolací súd sa stotožňuje s názorom generálneho prokurátora, že konkrétne okolnosti v danej veci umožňovali aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. pri rozhodovaní o trovách konania, a teda ich nepriznanie žalovanej 1/. Takouto okolnosťou bol predovšetkým účastníkmi nespochybnený spôsob vzniku škody na zdraví žalobkyne, ku ktorej došlo v prevádzke čerpacej stanice súčasťou jej zariadenia. Za situácie, keď možno dôvodne predpokladať, že žalobkyňa nemohla poznať obsah právnych vzťahov medzi vlastníkom čerpacej stanice a jej prevádzkovateľom (nikto z účastníkov netvrdil opak), bol jej postup, pokiaľ za žalovaných označila oba tieto subjekty, štandardný, obvyklý a súladný so zásadou vigilantibus scripta sunt (nech si každý stráži svoje práva). Ďalšou okolnosťou odôvodňujúcou nepriznanie náhrady trov konania žalovanej 1/, bez ohľadu na obsah právnych vzťahov medzi ňou ako vlastníkom čerpacej stanice a jej prevádzkovateľom, bola samotná zložitosť otázky pasívnej legitímácie, teda otázky splnenia predpokladov zodpovednosti za škodu konkrétneho subjektu, ktorá vzhľadom na spôsob vzniku škody vyžadovala zistenie (prípadne aj znalecky) a posúdenie potrebných skutočností (faktov), a ku ktorej by sa súd mohol vyjadriť až v rozhodnutí vo veci samej. Vzhľadom na späťvzatie žaloby a zastavenie konania z dôvodu, že žalovaná 2/ ako poistiteľ žalovaného 3/ uspokojila nároky žalobkyne, neexistuje o tejto otázke autoritatívne rozhodnutie súdu. Nejestvuje teda ani jednoznačná odpoveď na otázku, či pasívna legitímácia žalovanej 1/ bola vylúčená. Pokiaľ odvolací súd na tieto okolnosti neprihliadol, ale na rozhodnutie o trovách konania vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanou 1/ len mechanicky aplikoval ustanovenie § 146 ods. 2 O. s. p., bolo jeho rozhodnutie neprimerane tvrdé, a teda ním uskutočnené právne posúdenie veci nebolo správne.

So zreteľom na uvedené dovolací súd podľa § 243b ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p. uznesenie krajského súdu v mimoriadnom dovolaní napadnutých výrokoch zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.